

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

**Przewodniczący: Jolanta Markowska**

Protokolant: Klaudia Kwadrans

po rozpoznaniu na rozprawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 06 lutego 2025 r. przez wykonawcę: **Konica Minolta Business Solutions Polska Sp. z o.o., ul. Krakowiaków 44, 02-255 Warszawa** postępowaniu prowadzonym przez zamawiającego: **Województwo Mazowieckie, ul. Jagiellońska 26, 03-719 Warszawa,**

przy udziale uczestnika po stronie zamawiającego – wykonawcy: **Canon Polska Sp. z o.o., ul. Gottlieba Daimlera 2, 02-460 Warszawa,** zgłaszającego przystąpienie do postępowania odwoławczego w sprawie o sygn. akt KIO 448/25 po stronie zamawiającego,

**orzeka:**

**1. oddala odwołanie;**

**2. kosztami postępowania odwoławczego obciąża wykonawcę: Konica Minolta Business Solutions Polska Sp. z o.o., ul. Krakowiaków 44, 02-255 Warszawa, i:**

**2.1 zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 15 000 zł 00 gr (słownie: piętnaście tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez wykonawcę: Konica Minolta Business Solutions Polska Sp. z o.o., ul. Krakowiaków 44, 02-255 Warszawa** tytułem wpisu od odwołania.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych.

**Przewodniczący: .....**

Sygn. akt: KIO 448/25

### **Uzasadnienie**

Zamawiający, Województwo Mazowieckie, Wyznaczony Zamawiający pełnomocnik działający w imieniu i na rzecz niżej wymienionych Instytucji Kultury, na podstawie porozumienia nr B/UMWMUJ /POR/ OR/ 667 / 2023 z dnia 19 grudnia 2023 roku w sprawie zamówień wspólnych Województwa Mazowieckiego i Instytucji Kultury, prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320) w przedmiocie: „Dostawa drukarek, skanerów i urządzeń wielofunkcyjnych na potrzeby wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych oraz instytucji kultury”. Zamówienie zostało podzielone na trzy części. CZĘŚĆ I zamówienia Drukarki, CZĘŚĆ II zamówienia Skanery, CZĘŚĆ III zamówienia Urządzenia wielofunkcyjne. Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w dniu 20 września 2024 roku w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej pod numerem 565985-2024 w dniu 20 września 2024 r. W dniu 27 stycznia 2025 r. Zamawiający przekazał wykonawcom informację o wyborze oferty najkorzystniejszej złożonej przez wykonawcę Canon Polska Sp. z o.o. w Części III zamówienia.

Wykonawca Konica Minolta Business Solutions Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie wniósł odwołanie wobec czynności wyboru oferty wykonawcy Canon Polska Sp. z o.o. jako najkorzystniejszej w Części III zamówienia - Urządzenia wielofunkcyjne oraz wobec zaniechania wezwania wykonawcy Canon Polska Sp. z o.o. do wyjaśnienia ceny złożonej oferty, pomimo ustawowego obowiązku.

W związku z powyższym, Odwołujący zarzucił Zamawiającemu naruszenie przepisów art. 224 ust. 2 pkt 1) Pzp w zw. z art. 16 pkt 1) Pzp, poprzez zaniechanie przeprowadzenia przez Zamawiającego pogłębionego, merytorycznego badania i oceny ofert, tj. zaniechanie wezwania wykonawcy Canon Polska Sp. z o.o. do złożenia wyjaśnień w trybie art. 224 ust. 2 pkt 1) Pzp, mimo, że cena oferty tego wykonawcy jest rażąco niska w stosunku do wartości zamówienia, w związku z czym Zamawiający był zobowiązany do wezwania do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny, a rozbieżność ta nie wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia.

Odwołujący wniósł o nakazanie Zamawiającemu:

1. unieważnienia czynności wyboru oferty najkorzystniejszej Canon Polska Sp. z o.o. w Części III zamówienia,

II dokonania ponownego badania i oceny ofert złożonych w postępowaniu,

III wezwania wykonawcy Canon Polska Sp. z o.o. do złożenia wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny złożonej oferty, IV zasądzenie od Zamawiającego na rzecz Odwołującego zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Odwołujący wyjaśnił, że złożył w postępowaniu ofertę zgodną ze wszystkimi wymaganiami SWZ oraz nie podlega wykluczeniu z postępowania. Zaskarżone czynności Zamawiającego naruszają interes Odwołującego w uzyskaniu zamówienia, ponieważ w sposób bezprawny doprowadziły do wyboru oferty wykonawcy Canon Polska Sp. z o.o. jako najkorzystniejszej w Części III zamówienia, mimo że istnieją podstawy do odrzucenia oferty tego wykonawcy, co wymaga weryfikacji w ramach procedury wyjaśnienia rażąco niskiej ceny. Wybór oferty najkorzystniejszej i brak wyjaśnienia ofert złożonych w postępowaniu wprost godzi w interes Odwołującego polegający na możliwości uzyskania zamówienia oraz powoduje możliwość poniesienia przez Odwołującego szkody w postaci utraty zysku, jaki Odwołujący zamierzał uzyskać w związku z wykonaniem umowy.

Zarzut – braku zaistnienia okoliczności oczywistych uzasadniających odstąpienie od wezwania do wyjaśnień rażąco niskiej ceny oferty wykonawcy Canon Polska Sp. z o.o.

Odwołujący wskazał, że zgodnie z art. 224 ust. 2 pkt 1 Pzp, w przypadku, gdy cena całkowita oferty jest niższa o co najmniej 30% od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1 i 10, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, chyba że rozbieżność wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia.

Wezwanie wykonawcy do wyjaśnień rażąco niskiej ceny jest zatem zasadą, obowiązkiem zamawiającego. Możliwość odstąpienia od wezwania, jako wyjątek od tej zasady nie może być traktowana rozszerzająco (por. wyrok z dnia 25 kwietnia 2023 r., KIO 1006/23).

Zgodnie z treścią Protokołu postępowania, wartość zamówienia, powiększona o należny podatek od towarów i usług, wynosi 2 000 071,00 zł. Cena oferty Canon Polska Sp. z o.o. wynosi 1 148 903,64 zł brutto, co stanowi ponad 57% wartości szacunkowej zamówienia. W związku z tym zmaterializowała się przesłanka z art. 224 ust. 2 pkt 1) Pzp do obowiązkowego wezwania do wyjaśnień rażąco niskiej ceny oferty Canon Polska Sp. z o.o.

W wyroku KIO z 8 października 2021 r., sygn. akt KIO 2686/21, Izba orzekła, że przepis art. 224 ust. 2 pkt 1 p.z.p., który jako zasadę określa obowiązek skierowania do wykonawcy wezwania (zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1), a jedynie wyjątkowo dopuszcza możliwość zaniechania takiego wezwania (chyba że rozbieżność wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia). W związku z tym możliwość odstąpienia od procedury wyjaśniającej nie może podlegać rozszerzającej wykładni. Oznacza to, że zamawiający może z tej możliwości skorzystać, jeśli nie ma żadnych wątpliwości, z czego wynika różnica między zaoferowaną ceną a wartością zamówienia oraz kiedy nie można mieć jakichkolwiek podejrzeń, że powodem wystąpienia takiej różnicy jest nierealność ceny. Obowiązek wykazania wystąpienia oczywistych okoliczności pozwalających odstąpić od wezwania do wyjaśnień, spoczywa na stronie, która na zaistnienie tych okoliczności się powołuje, tj. na zamawiającym. (podobnie wypowiedziała się w wyroku z dnia 8 października 2021 r., KIO 2686/21).

Zamawiający w treści Protokołu postępowania, jako powód odstąpienia od wezwania do wyjaśnień w zakresie ceny oferty wykonawcy Canon Polska Sp. z o.o., podał okoliczności, które nie są okolicznościami faktycznymi dostrzegalnymi natychmiast, bez konieczności dokonywania analizy podobnych sytuacji. W części III zamówienia ceny ofert wykonawcy Canon Polska Sp. z o.o. oraz Konica Minolta Business Solutions Polska Sp. z o.o. są niższe o 30% od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług ustalonej przed wszczęciem postępowania. Zamawiający odstąpił od badania cen powyższych ofert ponieważ szacowanie wartości zamówienia było przeprowadzone z zachowaniem należytej staranności. Oszacowana wartość do przedmiotowego zamówienia różni się od zaoferowanych przez dostawców cen urządzeń wielofunkcyjnych ze względu na znaczne ilości, które są przedmiotem zakupu, należy liczyć się ze znacznymi rabatami, które mogą być zaoferowane przy składaniu oferty, a polityka rabatowa wykonawców jest sprawą indywidualną, nie jest możliwa do przewidzenia i uwzględnienia podczas szacowania wartości.

Odwołujący zwrócił uwagę na definicję okoliczności oczywistych, która wynika z orzecznictwa Izby i podniósł, że zgodzenie się z uzasadnieniem odstąpienia od wyjaśnień, które zaprezentował Zamawiający byłoby przyzwoleniem na obejście przepisów ustawy Pzp w zakresie ustawowego obowiązku wzywania do wyjaśnień rażąco niskiej ceny w sytuacji zaistnienia przesłanek z art. 224 ust. 2 pkt 1 Pzp. Zamawiający nie może z góry zakładać, jakie czynniki kosztotwórcze przyjęli wykonawcy, konstruując treść oferty. Wbrew temu, co zdaje się sugerować Zamawiający, nie jest to jedynie koszt zakupu urządzeń, zatem ceny ofert nie różnią się jedynie przyjętą marżą i ceną zakupu urządzeń, która ewentualnie uwzględnia przyznane rabaty. Należy mieć na uwadze, że wykonawca musi ponieść również inne koszty wykonania zamówienia, np. musi dostarczyć ponad 100 urządzeń do wielu lokalizacji, jednostek w imieniu których działa Zamawiający – ponieść koszt tej dostawy, ponieść koszt montażu i instalacji urządzeń, czy koszt świadczenia serwisu gwarancyjnego.

Zamawiający nie może też z góry zakładać, że wykonawca Canon Polska Sp. z o.o. uzyskał rabaty np. na zakup urządzeń, które pozwoliły mu na obniżenie ceny oferty i że posiada dowody na uzyskanie takich rabatów, nie może również zakładać, że uwzględnił w ofercie wszystkie koszty wykonania zamówienia i posiada stosowne dowody potwierdzające realność tych kosztów. To wykonawca, składając wyjaśnienia dot. ceny oferty, ma udowodnić Zamawiającemu, że uzyskał dany rabat i przedstawić w związku z tym stosowne dowody, a Zamawiający nie jest uprawniony do stwierdzenia za wykonawcę, że dany rabat został przyznany i zwolnienia go przez to z obowiązku dowodowego.

Należy mieć również na uwadze, że dwie ważne oferty w postępowaniu w zakresie Części III – oferta Canon z ceną 1 148 903,64 zł brutto i oferta Odwołującego z ceną 1 337 735,25 zł brutto różnią się od siebie o kwotę 188 831,61 zł, nie jest to wartość nieznaczną. Nadto należy mieć również na uwadze, że cena oferty stanowiła aż 90% wartości w kryterium oceny ofert, a obaj wykonawcy uzyskali maksymalną ilość 10 punktów w kryterium poza cenowym dot. posiadania certyfikatu ISO. Zatem, to cena oferty decydowała o tym, kto wygra przedmiotowe postępowanie w zakresie części III i to rażąco niską cenę oferty wykonawcy Canon zobowiązany był Zamawiający zbadać w trakcie procedury badania i oceny ofert, do czego zobowiązywała go treść art. 224 ust. 2 pkt 1) Pzp.

Pismem z dnia 13 lutego 2024 r. wykonawca Canon Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie zgłosił przystąpienie do postępowania odwoławczego po stronie Zamawiającego. Wniósł o oddalenie odwołania. Przystępujący przedstawił swoje stanowisko w sprawie. Wskazał, że podniesiony przez Odwołującego zarzut nie jest zasadny i nie znajduje podstaw w stanie faktycznym sprawy. Cena oferty Przystępującego nie ma takiego charakteru, aby wykonanie zadania publicznego, w drodze przedmiotowego postępowania, było niemożliwe i nierealistyczne. Przystępujący zaprzeczył takim okolicznościom i oświadczył, że jest gotowy do realizacji zamówienia za zaoferowaną cenę (która została obliczona z uwzględnieniem dotychczasowego doświadczenia wykonawcy, ilości oferowanych urządzeń, rabatów, dostępnych urządzeń i materiałów oraz aktualnych cen rynkowych). Nadto, Odwołujący, który na te okoliczności się powołuje, nie przedstawił żadnego dowodu na potwierdzenie, że wykonanie zadania, stanowiącego przedmiot postępowania, jest niemożliwe, szczególnie, że zaoferowana przez niego cena w Części III postępowania różniła się jedynie o niecałe 15% od ceny zaoferowanej przez Przystępującego. W ocenie Przystępującego, oczywiste okoliczności wystąpiły, a potwierdza to również wysokość oferty złożonej przez Odwołującego.

W ocenie Przystępującego, istotnie, podana przez Zamawiającego wartość Części III zamówienia została przeszacowana i przez to zawyżona. Kwota jaką Zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie Części III zamówienia wynosi 2 002 071,00 PLN brutto z VAT. Tymczasem, oferty złożone przez dwóch pozostałych (poza Canon Polska sp. z o.o.) wykonawców, którzy również przystąpili do części III postępowania, zawierają cenę:

- i) Konica Minolta B.S. P. sp. z o.o. — w wysokości 1 337 735,25 zł, co stanowi 66,5 % wartości zamówienia i jest od niej niższe o ok. 33,5%,
- ii) COPY-Q s.c. A. Chojnacki R. Stępień — w wysokości 1 167 147,00 zł, co stanowi 58% wartości zamówienia i jest od niej niższe o ok. 42%. (ofertę tego wykonawcy należy także wziąć pod uwagę dla poczynienia omawianych ustaleń, albowiem oferta ta została odrzucona z przyczyn formalnych, innych niż cena).

Powyższe pokazuje, że każdy z wykonawców złożył w Części III ofertę odbiegającą o więcej niż 30% od założonej przez Zamawiającego wartości zamówienia. Wykonawcy, w tym Odwołujący, zgodnie uznali, że zamówienie (część III) jest możliwe do wykonania za cenę pomiędzy 1 149 000 — 1 338 000 zł. Żaden z wykonawców, składających oferty odrębnie, nawet nie zbliżył się cenowo do kwoty 2 000 000 zł założonej przez Zamawiającego. Nie jest zatem uzasadnione stanowisko Odwołującego, że rozbieżność cen ofert i wartości zamówienia w części III nie jest nijak uzasadniona, a opisana sytuacja obligowała Zamawiającego do żądania wyjaśnień od wykonawców.

Dodatkowo, co wskazano w odwołaniu, Zamawiający wyjaśnił powody odstąpienia od badania cen złożonych w Część III ofert i sam zauważył, że oszacowana wartość przedmiotowego zamówienia różni się od zaoferowanych przez dostawców cen urządzeń wielofunkcyjnych ze względu na konkretne, wyliczone okoliczności (takie jak znaczne ilości kupowanych urządzeń czy rabaty). Oznacza to, że Zamawiający był świadomy faktu, iż wszyscy wykonawcy złożyli oferty znacznie odbiegające od ustalonej wartości zamówienia i przyjął, że m.in. przyczyną tego są wyżej wskazane okoliczności, a nadto z tych powodów wartość zamówienia była przez niego przeszacowana — a to ze względu na fakt, że „*polityka rabatowa wykonawców jest sprawą indywidualną, nie jest możliwa do przewidzenia i uwzględnienia podczas szacowania wartości*”.

Należy dodać, że średnia arytmetyczna cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu wynosi 1 243 319,44, zaś cena z oferty Przystępującego odbiega od niej/ jest niższa/ o niecałe 8%. Również ta okoliczność powinna stanowić wskazówkę interpretacyjną dla Zamawiającego, czy cena zaoferowana przez wykonawcę jest podejrzana, rażąco niska i zdecydowanie odbiega od cen innych oferentów, oraz czy można uznać ją za uzasadnioną w okolicznościach niniejszej sprawy.

Należy zatem uznać, że rozbieżności i różnice cenowe są uzasadnione faktami dostrzegalnymi natychmiast i są oczywiste, a tym samym zwalniają Zamawiającego z obowiązku wezwania wykonawców od wyjaśnienia rażąco niskiej ceny. Okoliczności te są oczywiste również dla Odwołującego, którego cena jest zbliżona do ceny Przystępującego i także odbiega od wartości zamówienia. Wyjaśnienia Zamawiającego nie pozwalają przyjąć, że doszło do obejścia przepisów Pzp w omawianym zakresie, albo że Zamawiający działał w sposób pozbawiony staranności i racjonalności i przede wszystkim, poza prawem.

Odnosząc się do pkt 14 odwołania Przystępujący wskazał na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 23 kwietnia 2013 r., KIO 848/13 oraz wyrok SO w Katowicach z 21.6.2010 r., XIX Ga 175/10, (niepubl.).

W dniu 26 lutego 2025 r. Zamawiający złożył odpowiedź na odwołanie. Wniósł o oddalenie odwołania w całości jako bezzasadnego. W ocenie Zamawiającego, wbrew twierdzeniom odwołania, Zamawiający nie dopuścił się naruszenia przepisów Pzp - dokonał wyboru najkorzystniejszej oferty zgodnie z przepisami Pzp spośród ofert niepodlegających odrzuceniu. Zamawiający zaprzeczył, aby w ramach części III zamówienia (dostawa urządzeń wielofunkcyjnych) naruszył przepisy ustawy Pzp.

W myśl art. 16 pkt 1 Pzp zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców. Odwołujący, wbrew wymogom art. 516 ust. 1 pkt 10 i art. 534 ust. 1 Pzp, w żaden sposób nie uzasadnił ani nie wykazał dowodowo, aby Zamawiający naruszył przepis art. 16 pkt 1 Pzp, pomimo ciężaru dowodu jaki spoczywa na nim jako wnoszącym odwołanie.

Zgodnie z treścią art. 224 ust. 1 Pzp, *Jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia lub budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający żąda od wykonawcy wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych.*

Zgodnie z ust. 2, *W przypadku gdy cena całkowita oferty złożonej w terminie jest niższa o co najmniej 30% od:*

- 1) wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1 i 10, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, chyba że rozbieżność wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia;*
- 2) wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, zaktualizowanej z uwzględnieniem okoliczności, które nastąpiły po wszczęciu postępowania, w szczególności istotnej zmiany cen rynkowych, zamawiający może zwrócić się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1.*

Przed otwarciem ofert Zamawiający udostępnił na stronie internetowej prowadzonego postępowania informację o kwocie jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, która wynosi: część III 2 002 071,00 PLN brutto z VAT. W protokole postępowania wskazano wartość zamówienia dla części III postępowania w kwocie 1 627 700, 00 PLN netto, co stanowi równowartość 351 016,80 EUR netto.

Zamawiający wyjaśnił, że ustalenie wartości zamówienia dla potrzeb prowadzonego postępowania dokonane przez Zamawiającego odbyło się zgodnie z wymogami z art. 28 i nast. Pzp. Zamawiający dokonał ustalenia tej wartości, przeprowadzając rozpoznanie cen na rynku. Oszacowana wartość zamówienia w Części III postępowania stanowiła iloczyn planowanej w ramach warunków przetargu ilości urządzeń wielofunkcyjnych objętych przedmiotem zamówienia oraz ustalonych przez zamawiającego na podstawie danych dostępnych w ramach przeprowadzonego „rozeznania rynku” jednostkowych cen takich urządzeń.

W przedmiotowym postępowaniu w Części III zamówienia wpłynęły następujące oferty:

- 1) COPY-Q s. c. A.C., R.S. - 1 167 147,00 PLN brutto (z VAT)
- 2) Canon Polska sp. z o.o. - 1 148 903,64 PLN brutto (z VAT),
- 3) Konica Minolta Business Solutions Polska sp. z o.o. - 1 337 735,25 PLN brutto (z VAT).

Oferta wykonawcy Copy-Q s.c. A.C., R.S. została odrzucona z uwagi na to, że jej treść była niezgodna z warunkami zamówienia (art. 226 ust. 1 pkt 5 Pzp).

Zamawiający w Części III postępowania odstąpił od zwrócenia się z żądaniem (w trybie art. 224 ust. 2 pkt 1 Pzp) wyjaśnienia cen zawartych w ofertach obu wykonawców tj. Canon Polska sp. z o.o. oraz Konica Minolta Business Solutions Polska sp. z o.o. z uwagi na to, że rozbieżność pomiędzy cenami całkowitymi każdej z tych ofert, a wartością zamówienia powiększoną o należny podatek VAT (tj. kwotą 2 002 071,00 PLN brutto) ustaloną przed wszczęciem postępowania, w ocenie Zamawiającego, wynikała z okoliczności oczywistych, które nie wymagały wyjaśnienia.

Należy zwrócić uwagę, że średnia arytmetyczna cen wszystkich 3 złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1 i 10 Pzp wyniosła kwotę 1 217 928,63 PLN brutto, a więc cena oferty wykonawcy

Canon Polska sp. z o.o. odbiega od tej średniej arytmetycznej zaledwie o 5,67 %.

Ponadto, każdy z trzech wykonawców, którzy złożyli oferty w części III postępowania złożył ofertę odbiegającą o więcej niż 30% od ustalonej przez Zamawiającego wartości zamówienia (Canon Polska sp. z o.o. o ok. 42,40 % , Konica Minolta Business Solutions Polska sp. z o.o. o ok. 33,46 % zaś Copy -Q s.c. A.C., R.S. o ok. 41,5 %).

Zamawiający, dokonując rzetelnej oceny ofert w kontekście art. 224 ust. 1 i 2 Pzp, nie miał i nie ma żadnych wątpliwości, że całkowita cena zaoferowana przez Canon Polska sp. z o.o. jest ceną realistyczną, adekwatną do zakresu dostaw objętych przedmiotem zamówienia, niezakładającą wykonania zamówienia poniżej jego rzeczywistych kosztów, a więc rynkową w ramach konkurencji profesjonalnych, racjonalnych wykonawców działających od wielu lat z rozeznanie na rynku dostaw objętych przedmiotem przetargu. Zamawiający wziął przy tym pod uwagę okoliczność, że istotny zakres (skala) zamówienia objęty Częścią III (dostawa łącznie 151 sztuk urządzeń wielofunkcyjnych czarno-białych i kolorowych oraz wysokonakładowych czarno-białych i kolorowych), powiązany w szczególności z indywidualną polityką rabatową poszczególnych wykonawców, wpłynął, co w ramach mechanizmów rynkowych oczywiste, na zaoferowanie przez wszystkich wykonawców cen całkowitych niższych od wartości zamówienia ustalonej w ramach szacowania zamawiającego.

W sytuacji, gdy przedmiotem dostawy jest znaczna ilość urządzeń wielofunkcyjnych, Zamawiający zasadnie uznał, jako okoliczność oczywistą w realiach niniejszego, konkretnego przetargu, że złożone w ramach konkurencyjnego postępowania przetargowego ceny ofert, choć są niższe od wartości zamówienia, to odzwierciedlają aktualne i rynkowe ceny dostaw urządzeń wielofunkcyjnych objętych przetargiem. Na kalkulację ceny przez wykonawców wpływają bowiem różne okoliczności w tym doświadczenie wykonawców, ilości oferowanych urządzeń w ramach danego kontraktu, rabaty, dostępność urządzeń na rynku, poziom konkurencyjności na rynku dostaw tego typu urządzeń. Faktem notoryjnym jest, że potencjalni wykonawcy w ramach rozeznania cenowego nie ujawniają realnych cen ofertowych przyszłym zamawiającym.

Zamawiający miał również na uwadze własne doświadczenia z poprzedniego postępowania na dostawę i montaż urządzeń wielofunkcyjnych na potrzeby wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych - przetarg krajowy o numerze OR-D-III.272.117.2023.MK, ogłoszony w dniu 30 października 2023 roku. Konkurowali tam ci sami wykonawcy tj. Canon Polska sp. z o.o., Copy -Q s.c. A.C.,R.S. oraz Konica Minolta Business Solutions Polska sp. z o.o. Szacunkowa wartość zamówienia powiększona o wartość VAT wynosiła w tamtym przetargu 393 477 PLN i odpowiadała kwocie przeznaczonej na sfinansowanie zamówienia, natomiast całkowite ceny ofertowe wszystkich w/w wykonawców były istotnie niższe i wahały się w przedziale od 207 132 PLN brutto do 318 106,01 PLN brutto. Przetarg wygrała firma Copy -Q s.c. A.C.,R.S.. Umowa została zrealizowana należycie przez wykonawcę Copy -Q s.c. A.C., R.S. w ramach ceny zaoferowanej w przetargu. Dlatego Zamawiający nie miał i nie ma wątpliwości co do realności ceny zaoferowanej przez Canon Polska sp. z o.o. w obecnym przetargu - Część III zamówienia – Urządzenia wielofunkcyjne.

Wbrew twierdzeniom Odwołującego, przepis art. 224 ust. 2 pkt 1 Pzp nie narzuca zamawiającemu bezwzględnego obowiązku wezwania wykonawców do udzielenia wyjaśnień co do ceny wskazanej w ofercie w sytuacji, gdy zaoferowali całkowitą cenę ofertową co najmniej 30% niższą od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek VAT, ustalonej przed wszczęciem postępowania, a tym bardziej nie odnosi się do pojęcia „ ceny oferty rażąco niskiej w stosunku do wartości zamówienia,„ jak wskazuje w swym zarzucie Odwołujący. Przepis ten nie wprowadza również domniemania rażąco niskiej ceny.

Odwołujący, wbrew wymogom wynikającym z rozkładu ciężaru dowodu, zgodnie z art. 534 ust. 1 Pzp, nie dowiódł w ramach zarzutu, aby Zamawiający naruszył art. 224 ust. 2 pkt 1 Pzp nie wzywając wykonawcy Canon Polska sp. z o.o. do złożenia wyjaśnień w trybie art. 224 ust. 2 pkt 1 Pzp ani, że różnica w całkowitej cenie ofertowej wykonawcy Canon Polska sp. z o.o. w stosunku do wartości zamówienia ustalonej przez Zamawiającego przed wszczęciem postępowania przetargowego, nie wynika z okoliczności oczywistych, nie wymagających wyjaśnienia.

Z wykładni językowej pojęcia „rażący” wynika, że w przepisie tym jest mowa o przypadkach oczywistych, wyraźnych, bezspornych, niewątpliwych, „rzucających się w oczy” zaniżenia ceny lub kosztu. W świetle orzecznictwa rażąco niska cena to cena niewiarygodna, nierealna, odbiegająca od cen rynkowych (tak trafnie w: „Komentarz Urzędu Zamówień Publicznych do Prawa zamówień publicznych”, wydanie II).W doktrynie podnosi się, że to ceny zawarte w ofertach złożonych w konkretnym postępowaniu odzwierciedlają rzeczywisty poziom cen rynkowych dla konkretnego zamówienia, kalkulowanych w tym samym czasie, a więc w konkretnych warunkach gospodarczych, a na kalkulacje mają wpływ zarówno te same uwarunkowania gospodarcze dla danego rynku ale również kondycja poszczególnych przedsiębiorców, wobec tego są one doskonałym punktem odniesienia do kwalifikacji ceny jako rażąco niskiej. Należy jednak pamiętać, że wartość szacunkowa ustalana przez zamawiającego przed wszczęciem postępowania nie musi stanowić i bardzo często nie stanowi odzwierciedlenia aktualnych na moment składania ofert cen rynkowych. Jest to

bowiem pewna projekcja (założenie) zamawiającego, oparte na jego szacunkach, które pomimo tego, że są ustalane w sposób staranny, nie zawsze muszą znaleźć odzwierciedlenie w cenach ofertowych składanych w warunkach realnej konkurencji. Szacunkowa wartość zamówienia ma istotne znaczenie, w pierwszej kolejności, z uwagi na ustalenie zasad prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, nie stanowi jednak bezwzględnego kryterium oceny, że cena zaoferowana przez danego wykonawcę jest ceną rażąco niską. Istotna jest też ocena, czy w danym postępowaniu zaoferowanie ceny odbiegającej od wartości szacunkowej zamówienia ma na celu utrudnianie dostępu do rynku lub niedozwoloną eliminację z rynku innych podmiotów.

Zamawiający ocenił, że cena żadnej z ofert złożonych w Części III zamówienia nie miała na celu utrudnienia dostępu do rynku czy niedozwolonej eliminacji z rynku podmiotów konkurencyjnych. Znamienne jest, że również Odwołujący nie postawił takiego zarzutu wobec ceny oferty wykonawcy Canon Polska sp. z o.o.

Zamawiający wykazał z jakich powodów całkowita cena ofertowa wykonawcy Canon Polska sp. z o.o. nie jest ceną rażąco niską.

Powyższe ustalenia i oceny są dla Zamawiającego oczywistą okolicznością, potwierdzającą, że całkowita cena zaoferowana przez wybranego wykonawcę Canon Polska sp. z o.o. jest ceną wiarygodną, realną, odpowiadającą cenom rynkowym i tym samym nie budziła i nie budzi wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotowego zamówienia, zgodnie z warunkami postępowania przetargowego. Odpowiedź z rynku pozostałych wykonawców, ubiegających się o udzielenie zamówienia, którzy w odpowiedzi na ogłoszenie zamówienia, w tym samym czasie i w tych samych warunkach rynkowych, odpowiedzieli ofertami na wyrównanym poziomie jest dodatkową okolicznością potwierdzającą możliwość należytego wykonania przedmiotu zamówienia przez wykonawcę Canon Polska sp. z o.o. na warunkach opisanych w dokumentach zamówienia. Dlatego Zamawiający zasadnie przyjął, że ceny ofertowe wykonawców odzwierciedlają ceny, za które możliwe jest zrealizowanie zamówienia zgodnie z warunkami zamówienia.

**Krajowa Izba Odwoławcza** uwzględniając dokumentację postępowania, dokumenty zgromadzone w aktach sprawy i wyjaśnienia złożone przez strony i uczestnika postępowania odwoławczego, ustaliła i zważyła, co następuje: Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Izba stwierdziła, że Odwołujący wykazał posiadanie legitymacji uprawniającej do wniesienia odwołania, stosownie do dyspozycji art. 505 ust. 1 Pzp.

Wykonawca Canon Polska Sp. z o.o. skutecznie przystąpił do postępowania odwoławczego po stronie Zamawiającego, stosownie do przepisów art. 525 ust. 1, 2 i 3 Pzp.

Izba ustaliła, jak poniżej:

Przedmiotem zamówienia w części III jest dostawa łącznie 151 sztuk urządzeń wielofunkcyjnych czarno-białych i kolorowych oraz wysokonakładowych czarno-białych i kolorowych. Zgodnie z Protokołem postępowania, wartość zamówienia w Części III wynosi 1 627 700, 00 PLN netto, co stanowi równowartość 351 016,80 EUR netto. Z uwzględnieniem podatku VAT wartość ta wynosi 2 002 071,00 PLN.

Zgodnie z wyjaśnieniem Zamawiającego, ustalenie wartości zamówienia dla potrzeb prowadzonego postępowania dokonane zostało zgodnie z wymogami z art. 28 i nast. Pzp. Zamawiający ustalił wartość zamówienia, przeprowadzając rozpoznanie cen na rynku. Jak wskazał Zamawiający, oszacowana wartość zamówienia w Części III została obliczona jako iloczyn ilości urządzeń wielofunkcyjnych objętych przedmiotem zamówienia oraz jednostkowych cen takich urządzeń ustalonych przez zamawiającego na podstawie danych dostępnych w ramach przeprowadzonego „rozeznania rynku”.

W postępowaniu na Część III zamówienia wpłynęły trzy oferty: COPY-Q s. c. A.C., R.S. - 1 167 147,00 PLN, Canon Polska sp. z o.o. - 1 148 903,64 PLN, Konica Minolta Business Solutions Polska sp. z o. o. - 1 337 735,25 PLN. Oferta wykonawcy Copy-Q s.c. A.C., R.S. została odrzucona z uwagi na to, że jej treść była niezgodna z warunkami zamówienia (art. 226 ust. 1 pkt 5 Pzp).

Każdy z ww. wykonawców złożył ofertę odbiegającą o więcej niż 30% od ustalonej przez Zamawiającego wartości zamówienia (Canon Polska sp. z o.o. o ok. 42,40 % , Konica Minolta Business Solutions Polska sp. z o.o. o ok. 33,46 % zaś Copy-Q s.c. A.C., R.S. o ok. 41,5 %).

Średnia arytmetyczna cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1 i 10 Pzp wynosi 1 217 928,63 PLN. Cena oferty wykonawcy Canon Polska sp. z o.o. odbiega od tej średniej arytmetycznej zaledwie o 5,67 %.

Zamawiający w Części III postępowania odstąpił od zwrócenia się do wykonawców z żądaniem (w trybie art. 224 ust. 2 pkt 1 Pzp) wyjaśnienia cen zawartych w ofertach obu wykonawców tj. Canon Polska sp. z o.o. oraz Konica Minolta Business Solutions Polska sp. z o.o. z uwagi na to, że rozbieżność pomiędzy cenami całkowitymi tych ofert, a wartością zamówienia powiększoną o należny podatek VAT ustaloną przed wszczęciem postępowania, wynikała z okoliczności oczywistych, które nie wymagały wyjaśnienia. Zamawiający uzasadnił swoją decyzję wskazując, że „W części III

*zamówienia ceny ofert wykonawcy Canon Polska Sp. z o.o. oraz Konica Minolta Business Solutions Polska Sp. z o.o. są niższe o 30% od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług ustalonej przed wszczęciem postępowania. Zamawiający odstąpił od badania cen powyższych ofert ponieważ szacowanie wartości zamówienia było przeprowadzone z zachowaniem należytej staranności. Oszacowana wartość do przedmiotowego zamówienia różni się od zaoferowanych przez dostawców cen urządzeń wielofunkcyjnych ze względu na znaczne ilości, które są przedmiotem zakupu, należy liczyć się ze znacznymi rabatami, które mogą być zaoferowane przy składaniu oferty, a polityka rabatowa wykonawców jest sprawą indywidualną, nie jest możliwa do przewidzenia i uwzględnienia podczas szacowania wartości.”*

W danym stanie faktycznym Izba zważyła, co następuje:

Niezasadny jest zarzut naruszenia art. 224 ust. 2 pkt 1) Pzp w zw. z art. 16 pkt 1) Pzp, poprzez zaniechanie przeprowadzenia przez Zamawiającego pogłębionego, merytorycznego badania i oceny ofert, tj. zaniechanie wezwania wykonawcy Canon Polska Sp. z o.o. do złożenia wyjaśnień w trybie art. 224 ust. 2 pkt 1) Pzp, mimo, że cena oferty tego wykonawcy jest rażąco niska w stosunku do wartości zamówienia, w związku z czym Zamawiający był zobowiązany do wezwania do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny, a rozbieżność ta nie wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia.

Zgodnie z art. 224 ust. 2 pkt 1 Pzp, w przypadku, gdy cena całkowita oferty złożonej w terminie jest niższa o co najmniej 30% od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1 i 10, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, chyba że rozbieżność wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia.

W pierwszej kolejności Izba wskazuje, że ustawa Pzp nie posługuje się pojęciem „*rażąco niskiej ceny w stosunku do przedmiotu zamówienia*”, którego użył Odwołujący formułując niniejszy zarzut. Przepis art. 224 ust. 2 pkt 1 Pzp, którego naruszenie zarzuca Odwołujący nie określa w swojej treści takiej przesłanki. Przepis ten w hipotezie wskazuje na sytuację, gdy cena oferty jest niższa o co najmniej 30% od wartości zamówienia, która stanowi podstawę do wszczęcia procedury wyjaśniającej. Zatem sformułowany zarzut „*rażąco niskiej ceny w stosunku do wartości zamówienia*” nie znajduje oparcia w przepisach ustawy Pzp. Na marginesie zauważyć należy, że Odwołujący nie podjął w odwołaniu nawet próby wykazania, że zaoferowana przez wykonawcę Canon Polska Sp. z o.o. cena w Części III zamówienia jest ceną rażąco niską w rozumieniu ustawy Pzp, a która powinna być badana, co istotne, w stosunku do przedmiotu zamówienia. W tym zakresie Odwołujący żadnych okoliczności nie podnosił w stosunku do ceny oferty ww. wykonawcy.

W danym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości fakt, że trzech wykonawcy w przedmiotowym postępowaniu złożyli oferty na zbliżonym poziomie cenowym, który odbiega od wartości szacunkowej zamówienia o ponad 30%. Zatem w przypadku stwierdzenia, że Zamawiający nieprawidłowo odstąpił od zastosowania procedury wyjaśniającej, wezwanie do złożenia wyjaśnień powinno być skierowane do wszystkich wykonawców, z wyjątkiem wykonawcy, którego oferta została odrzucona. Zasadność odstąpienia od wezwania do złożenia wyjaśnień nie może być rozpatrywana wyłącznie w stosunku do jednej oferty, ale do wszystkich ofert złożonych w postępowaniu, ponieważ decyzja ta została podjęta przez Zamawiającego wobec wszystkich wykonawców.

W świetle art. 224 ust. 2 pkt 1 Pzp, jest zasadą w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, że w przypadku, gdy rozbieżność pomiędzy ceną oferty a wartością zamówienia oszacowaną przez Zamawiającego wynosi co najmniej 30%, zamawiający ma obowiązek wezwać wykonawcę do złożenia wyjaśnień, o których mowa w art. 224 ust. 1 Pzp. Wyjątkiem od tej zasady jest możliwość odstąpienia przez Zamawiającego od wezwania, jeżeli rozbieżność powyższa wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia. Przesłanka zwalniająca zamawiającego od zastosowania procedury wyjaśnień nie może być interpretowana rozszerzająco. Przesłanka powyższa została sformułowana przez Ustawodawcę z użyciem pojęcia „okoliczności oczywistych” jako pojęcia niedookreślonego, zatem definicję tego pojęcia należy wywodzić z orzecznictwa (wyrok KIO z dnia 18 sierpnia 2023 r. sygn. akt KIO 2288/23).

Izba uznała, że uzasadnione jest stanowisko Zamawiającego, że wartość zamówienia oszacowana przez Zamawiającego na podstawie cen jednostkowych urządzeń stanowiących przedmiot zamówienia nie odpowiada realiom rynkowym w danym postępowaniu z uwagi na zakres (skalę zamówienia). Tym samym, wartość zamówienia, która jest niemiarodajna nie może stanowić prawidłowego odniesienia dla cen złożonych ofert i dlatego okoliczność ta w połączeniu z innymi okolicznościami, które zaistniały w postępowaniu może uzasadniać odstąpienie od badania ceny ofert. Wartość szacunkowa ustalana przez zamawiającego przed wszczęciem postępowania nie musi stanowić i bardzo często nie stanowi odzwierciedlenia aktualnych na moment składania ofert cen rynkowych. Jest to bowiem szacunek (założenie) zamawiającego, oparty na cenach powziętych z rynku, ale nie zawsze pokrywają się one z cenami, które następnie są oferowane w danym przetargu. W doktrynie podnosi się, że to ceny zawarte w ofertach złożonych w konkretnym postępowaniu odzwierciedlają rzeczywisty poziom cen rynkowych dla konkretnego zamówienia, kalkulowanych w tym samym czasie, a więc w konkretnych warunkach gospodarczych. W ocenie Izby, w przedmiotowym postępowaniu ceny

złożonych przez wykonawców ofert odzwierciedlają realne ceny rynkowe, za które możliwa jest realizacja zamówienia zgodnie z warunkami zamówienia i odrębnymi przepisami prawa. W ocenie Izby, to właśnie średnia arytmetyczna cen złożonych ofert jest w tym przypadku w większym stopniu niż szacunkowa wartość zamówienia wyznacznikiem cen rynkowych.

W wyroku z dnia 25 kwietnia 2023 r. o sygn. akt KIO 1006/23 Izba wskazała, że „*Osią sporu było, czy rozbieżność między ceną oferty wykonawcy a wartością szacunkową zamówienia oraz średnią arytmetyczną cen złożonych w części 2 zamówienia ofert wynikała z okoliczności oczywistych. Okoliczności oczywiste to takie, które nie budzą wątpliwości i są widoczne na pierwszy rzut oka. Jak wskazuje się w orzecznictwie, różnice cenowe i rozbieżności muszą wynikać z okoliczności, które nie wymagają wyjaśnień. Takie stwierdzenie można odnosić jedynie do zdarzeń i faktów dostrzeganych natychmiast, bez konieczności analizy podobnych sytuacji*”.

W wyroku KIO z dnia 9 marca 2023 r. sygn. akt KIO 459/23 Izba Stwierdziła, że *Zamawiający może z tej możliwości skorzystać, jeśli nie ma żadnych wątpliwości, z czego wynika różnica między zaoferowaną ceną a wartością zamówienia lub średnią arytmetyczną cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu oraz kiedy nie można mieć jakichkolwiek podejrzeń, że powodem wystąpienia takiej różnicy jest nierealność ceny.*”

„*Oczywiste okoliczności*” umożliwiające odstąpienie od wezwania do udzielenia wyjaśnień można odnosić jedynie do zdarzeń i faktów dostrzeganych natychmiast, bez konieczności dokonywania analizy podobnych sytuacji (okoliczność oczywista).”(tak: wyrok KIO z 28.04.2022 r., KIO 983/22, LEX nr 3399617).

Biorąc pod uwagę orzecznictwo Izby, należy uznać, że wyjątek od zastosowania wezwania do wyjaśnień rażąco niskiej ceny występuje wówczas, gdy zamawiający, posługując się własną wiedzą może stwierdzić, że okoliczności powodujące rozbieżność ceny oferty w stosunku do wartości zamówienia są zrozumiałe i zauważalne natychmiast, nie budzą żadnych wątpliwości i nie wymagają w związku z tym wyjaśnienia, zatem zastosowanie procedury wyjaśnień jest zbędne, gdyż nie ma wątpliwości co do rynkowego charakteru ofert.

W przedmiotowym postępowaniu mamy do czynienia z sytuacją, w której wartość szacunkowa powiększona o VAT jest wyraźnie zawyżona w stosunku do cen złożonych ofert. Wartość ta nie uwzględnia oczywistych reguł rynkowych, które są ściśle związane ze skalą dostaw urządzeń, które stanowią podstawowy element przedmiotu zamówienia. Wartość ta nie uwzględnia w szczególności możliwości obniżenia cen jednostkowych urządzeń przez wykonawców wobec znacznej ilości dostarczanych urządzeń. Nie sposób bowiem racjonalnie przyjąć, że wszyscy wykonawcy w tym postępowaniu zaoferowali ceny, które są nierealne w danych warunkach rynkowych i tym samym nie gwarantują prawidłowej realizacji zamówienia.

W badanej sprawie, w ocenie Izby, mamy do czynienia z rozbieżnościami wynikającymi z okoliczności oczywistych, co uzasadnia stwierdzenie, że Zamawiający miał podstawy do odstąpienia od wezwania wykonawcy Canon Polska Sp. z o.o. (jak i pozostałych wykonawców) do wyjaśnień dotyczących wyliczenia ceny oferty. Uzasadnienie, które przedstawił Zamawiający dla decyzji o odstąpieniu od stosowania procedury wyjaśnień, wskazuje okoliczności, które są racjonalne, powszechnie występujące na rynku dostaw urządzeń biurowych, co rozwiewa wszelkie wątpliwości co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi przez Zamawiającego w postępowaniu lub wynikającymi z odrębnych przepisów. Istotną okolicznością w tej sprawie jest również to, że Zamawiający, szacując wartość zamówienia nie mógł oprzeć się na cenach uwzględniających możliwe do uwzględnienia przez wykonawców rabaty przy kalkulacji ceny. Ceny te są kalkulowane bowiem na potrzeby konkretnego zamówienia, z uwzględnieniem w szczególności zakresu dostaw. Do momentu złożenia ofert Zamawiający takiej wiedzy nie może pozyskać, dlatego szacując wartość zamówienia musi posługiwać się cenami jednostkowymi dostępnymi powszechnie dla pojedynczych urządzeń. Stąd też wynika zaistniała rozbieżność w przedmiotowym postępowaniu.

Sam zatem fakt, że cena oferty wykonawcy Canon Polska Sp. z o.o. jest niższa o ponad 30% od wartości zamówienia oszacowanej przez Zamawiającego (stanowi ponad 57% wartości szacunkowej zamówienia), oceniany w oderwaniu od ogółu okoliczności w tym postępowaniu, nie oznacza automatycznie, że zmaterializowała się przesłanka z art. 224 ust. 2 pkt 1) Pzp w zakresie obowiązku wezwania do wyjaśnień rażąco niskiej ceny tej oferty. Zamawiający może odstąpić od wezwania do wyjaśnień, jeśli nie ma żadnych wątpliwości, z czego wynika różnica między zaoferowaną ceną, a wartością zamówienia oraz kiedy nie można mieć jakichkolwiek podejrzeń co do nierealności ceny. „Obowiązek badania, czy cena nie jest zaniżona, nie powstaje w sytuacji, w której nawet mimo przekroczenia różnicy 30% pomiędzy ceną oferty a wartością zamówienia (plus VAT) fakt powstania tej różnicy wynika z okoliczności oczywistych. Takie bowiem nie wymagają wyjaśnień (clara non sunt interpretanda). Taką okolicznością może być np. błąd zamawiającego przy ustalaniu wartości zamówienia, która wskutek tego okaże się znacząco zawyżona w stosunku do wszystkich złożonych ofert, stanowiąc niewiarygodny punkt odniesienia do porównania z cenami ofert.” W. Dzierżanowski [w:] Ł. Jaźwiński, J. Jerzykowski, M. Kittel, M. Stachowiak, W. Dzierżanowski, Prawo zamówień publicznych. Komentarz, Warszawa 2021, art. 224, SIP Lex.

W ocenie Izby, oczywistym jest, że zamawiający każdorazowo musi ocenić, czy stwierdzone rozbieżności cen

ofert w stosunku do wartości zamówienia wynikają z okoliczności oczywistych. Dokonanie takiej oceny świadczy o należytej staranności Zamawiającego przy dokonywaniu czynności w zakresie badania i oceny ofert w prowadzonym postępowaniu. W ocenie Izby, przeprowadzenie przez Zamawiającego analizy z uwzględnieniem wszystkich okoliczności, które wystąpiły w postępowaniu jest prawidłowe.

Dodatkowo należy zauważyć, że Odwołujący nie wykazał i nawet nie uprawdopodobnił, że wykonawca Canon Polska sp. z o.o. nie uwzględnił w cenie oferty wszystkich kosztów wykonania zamówienia, np. dostawy ponad 100 urządzeń do wielu lokalizacji, kosztu montażu i instalacji urządzeń oraz kosztu świadczenia serwisu gwarancyjnego, co podnosił na rozprawie. Odwołujący, nie przedstawił żadnego dowodu na okoliczność, że wykonanie zadania, stanowiącego przedmiot zamówienia, jest niemożliwe za cenę oferty Canon Polska sp. z o.o. Nie odniósł się także do kalkulacji ceny, którą sam zaoferował, a która też odbiega istotnie od wartości zamówienia.

Reasumując, Izba uznała, że rozbieżność cen oferty Canon Polska sp. z o.o. (podobnie jak ceny oferty Odwołującego) w stosunku do wartości zamówienia w Części III jest uzasadniona faktami dostrzegalnymi natychmiast i jest oczywista w rozumieniu art. 224 ust. 2 pkt 1 Pzp, a tym samym zwalniała Zamawiającego z obowiązku wezwania wykonawców do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny. Wbrew twierdzeniom Odwołującego, Zamawiający nie dopuścił się naruszenia przepisów Pzp. W sytuacji, gdy przedmiotem dostawy jest znaczna ilość urządzeń wielofunkcyjnych, Zamawiający zasadnie uznał jako okoliczność oczywistą w realiach niniejszego, konkretnego przetargu, że zaoferowane w przetargu ceny, choć są niższe od wartości zamówienia, to odzwierciedlają aktualne i rynkowe ceny dostaw urządzeń wielofunkcyjnych objętych przedmiotem zamówienia. Zamawiający dokonał wyboru najkorzystniejszej oferty zgodnie z przepisami Pzp. Odwołujący w jakimkolwiek stopniu nie wykazał również naruszenia przepisu art. 16 pkt 1 Pzp.

Uwzględniając powyższy stan rzeczy, ustalony w toku postępowania, Izba orzekła, jak w sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 557 i art. 575 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320) oraz § 5 pkt 1 oraz § 8 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania oraz rodzajów kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposobu ich rozliczania (Dz.U. z 2020 r. 2437).

**Przewodniczący: .....**